

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

G. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan bir tutuklu tarafıma gönderdiği mektupta ceza infaz kurumunda yaşadıkları hak ihlallerini, mağduriyetlerini ve idarenin keyfi tutumunu dile getirmiştir. Buna göre;

Tutuklular her geçen gün artan zamlar nedeniyle mektuplaşmakta zorluk çekmekte, dış dünya ile iletişim kuramamaktadır. Bu durum Anayasa'nın 26. ve 28. maddeleriyle güvence altına alınan iletişim özgürlüğünü ortadan kaldırmaktadır.

Tutukluların yasal hakkı olan ve sosyalleşmelerini sağlayan sohbet hakkı ve spor hakkı, arama gibi çeşitli nedenlerle engellenmekte, haftalık değil ayda bir kez uygulanmaktadır. Ortak faaliyetlerin engellenmesi ceza infaz kurumu idaresinin keyfi tutumu olarak değerlendirilmektedir. Sohbet ve spor hakkının engellenmesi Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamında değerlendirildiğinde insan onuruna aykırı bir uygulamadır.

Evrensel, Yeni Yaşam gibi günlük gazeteler alınamamakta, abone olmak koşuluyla verilen dergiler için kota bulunmaktadır. Kitaplara erişim de sınırlıdır. Evrensel ve Yeni Yaşam gibi gazetelere abone olmak istediklerinde Basın İlan Kurulu gerekçe gösterilerek talepleri reddedilmektedir. Bu uygulamalar da bilgiye erişim hakkını ve ifade özgürlüğünü ihlal etmektedir.

Koşullu salıverilme hakkı doğan tutukluların bu hakları çeşitli gerekçelerle en az bir yıl ertelenmektedir.

Avlulardaki kameralar koğuşların üst katlarını, yattıkları yerleri görmekte bu da özel hayatın gizliliğini ihlal etmektedir. Bu kameraları haklı gerekçelerle kapatanlar için disiplin soruşturmaları başlatılmıştır.

Hastaneye gidişte binilen kafes tipi ring araçlarında kamera olması nedeniyle tutuklular binmek istememektedir. Ayrıca tutuklular revire geç çıkartılmakta, hastane sevkleri geç

yapılmakta, işlemler iki aya kadar sarkmaktadır. Hastanede kelepçeli muayene dayatılmaktadır. Bu durumlar tutukluların tedavi haklarını engellenmekte, sağlığa erişimi kısıtlamaktadır.

Koşuş değişikliklerinde tutukluların eşyaları başka yere götürülüp aranmakta, tutuklular aramaya refakat edememekte, eşyaları sonradan kendilerine verilmektedir.

Bir yıldır idare genel aramalar dışında neredeyse her gün bir koşuşa baskın araması yapmakta, eşyalar tek tek elden geçirilerek etrafa saçılmaktadır.

Tutuklulara gönderilen kargolar açılmakta, yerele ait kültürel elbiseler ve bazı illerin takım formaları verilmemektedir. Ayakkabılar ise geldiğinde tutuklulara teslim edilmekte ancak daha sonra el konularak içinde demir var mı gerekçesiyle içi açılarak teslim edilmektedir. Ayakkabılar böylelikle giyilemez hale getirilmektedir.

Çok önemli bir hijyen sorunu mevcuttur. Ceza infaz kurumunun kanalizasyon sistemi zaman zaman patlamakta ve koşuşların bulunduğu avluya lağım suları dolmaktadır. Bu durum ciddi sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Tutukluların defalarca başvurusuna rağmen tamirat yüzeysel şekilde yapıldığından sorun tekrar etmektedir.

Uluslararası sözleşmeler; kişilerin cezaevinde bulunuyor olmalarının tüm haklarının askıya alınması anlamını içermediğini, cezaevi koşullarının asla ek bir cezalandırma yöntemi olarak kullanılmaması gerektiğini belirtmektedir. Mektuptan da anlaşıldığı gibi Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklular; başta sağlık, iletişim, tahliye süreçleri olmak üzere sistematik hak ihlalleri yaşamakta, idarenin keyfi tutum ve davranışlarına maruz kalmaktadır. Bu durum uluslararası sözleşmelere, insan haklarına, Anayasa'ya ve yasal düzenlemelere aykırılık teşkil etmektedir.

Bu bağlamda:

1- Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda tutukluların sosyal faaliyet (sohbet, spor, kültürel etkinlik vb.) haklarının ayda bir kullandırılmasının gerekçesi nedir? Bu hakları haftalık olarak kullanmaları için girişimleriniz olacak mıdır?

2- Tutukluların Evrensel, Yeni Yaşam vb. gazetelere ve süreli yayınlara erişim engellerinin yasal dayanağı nedir?

3- Koşullu salıverilme hakkı doğmuş tutukluların tahliyelerinin keyfi gerekçelerle ertelendiği iddiaları hakkında inceleme başlatılmış mıdır? Son bir yılda kaç tutuklunun infazı ertelenmiştir?

4- Ceza infaz kurumundaki kamera sistemlerinin mahremiyet alanlarını görecektir şekilde konumlandırıldığı iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır? Bu durumun özel hayatın gizliliği açısından denetimi yapılacak mıdır?

5- Revir ve hastane sevklerinin geciktirilmesi, kelepçeli muayenenin dayatılması, tutukluların sağlık hizmetlerine erişimlerinin engellenmesi konusunda Bakanlığınız ne gibi çalışmalar yapacaktır?

6- Baskın şeklinde yapılan aramaların gerekçesi nedir? Bu aramalar hangi sıklıkta yapılmaktadır? Bu tür aramaların ayrı bir cezalandırma yöntemi olarak kullanıldığı iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?

7- Tutuklulara kültürel kıyafetlerin, spor takımı formalarının verilmemesinin gerekçesi nedir?

8- Tutukluların ayakkabılarının içi açılarak, kullanılmaz hale getirildiği iddiası doğru mudur? Ayakkabısı kullanılmaz hale gelen tutukluların mağduriyetleri nasıl giderilecektir?

9- Kurumun altyapı sorununun kalıcı çözümüne ilişkin yapılan çalışmalar var mıdır? Kanalizasyon patlamalarının yaratacağı hijyen ve sağlık sorunları nasıl giderilecektir? Tutukluların yaşam koşulları (barınma, hijyen, gıda, su, ısınma) uluslararası standartlara uygun hale getirilecek midir?

10- Koğuş değişikliklerinde tutukluların eşyalarının başka yerde, refakat edilmeden aranmasının gerekçesi nedir?

11- Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda denetimler ne şekilde hangi sıklıkta yapılmaktadır? Bu denetimlerin sonuçları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?

12- Son iki yılda Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan kaç tutuklu hak ihlalleri nedeniyle Bakanlığınıza başvuru yapmıştır?

13- Son iki yılda Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda darp, kötü muamele ve işkence iddiasıyla açılmış soruşturma var mıdır?

14- Tutukluların anayasa, yasalar, uluslararası sözleşmelerde tanımlanan haklarını tam olarak kullanmaları, insan onuruna yakışır muamele ve yaşam koşullarına sahip olmaları amacıyla Bakanlığınızın planladığı yasal veya idari düzenlemeler var mıdır?